

VARIA

не; “Слоўніка культурнай пісьменнасці” Э.Д. Хірша у ЗША і г.д. Безумоўна, і беларусам неабходна мець падобныя лексікаграфічныя выданні.

Трэба адзначыць, што ва ўсходнеславянскім мовазнаўстве выдадзены шэраг лінгвакраіназнаўчых слоўнікаў-даведнікаў, прысвечаных мове і культуры розных краін (напр., “Россия. Большой лингвострановедческий словарь”, Масква 2007, “Русское культурное пространство”, Масква 2004, “Україна в словах: мовоукраїнознавчий словник-довідник”, Кіеў 2004). Таму стварэнне ґрунтоўнага слоўніка на беларускай глебе – запаўненне лакуны ў беларускай лінгвістыцы. Не выклікае сумнення важнасць выдання прадстаўленага

слоўніка для мовазнаўства, беларусазнаўства, лінгвадыдактыкі, міжкультурнай камунікацыі. Дадзеныя слоўніка могуць быць выкарыстаны пры наладжванні кантактаў замежных грамадзян з беларускай дзяржавай у сферы турызму, бізнесу, адукацыі, пры вывучэнні беларускай мовы і культуры жыхарамі Беларусі і іншых краін.

Кацярына Півавар

Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт
імя П.М. Маішэва (Беларусь)

e-mail: mrs.pivavar@gmail.com

DOI: 10.32612/um.bmz.2021.5.pp.48-49

Беларуская мова як замежная.

Уводны курс для

кітайскіх навучэнцаў =

白俄 罗斯语入门教程 /

Г. М. Валочка, Фу Мэйянь,

Юань Хаа. – Мінск :

Вышэйшая школа,

2020. – 94 с.

Вучэбны дапаможнік прызначаны для кітайскіх студэнтаў, якія вывучаюць беларускую мову як замежную і ў пэўнай ступені валодаюць рускай мовай. Уводны курс разлічаны на 34 гадзіны і ўключае 11 заняткаў, кожны з якіх дазваляюць працаваць над фанетыкай (гукамі і інтанацыяй), лексікай і граматыкай (марфалогіяй і сінтаксісам), маўленчым этыкетам.

Паралельна з авалодваннем фанетычнымі навыкамі навучэнцы маюць магчымасць пазнаёміцца з пэўнымі лексічнымі і граматычнымі асаблівасцямі беларускай мовы, навучыцца не толькі слухаць, чытаць і паўтараць, але і адказваць на пытанні, удзельнічаць у дыялогах, ствараць выказванні ў адпаведнасці з рознымі камунікатыўнымі сітуацыямі (прывітанне, развітанне, падзяка, прабачэнне).

Уводны курс з’яўляецца прапедэўтычным (выступае асновай для далейшага навучання беларускай мове) і інтэграваным. З аднаго боку, ён фанетыка-лексіка-граматычны (аднак асноўнае месца належыць фанетыцы, бо ад яе залежыць уключэнне ў адукацыйны працэс пэўнай лексікі і граматычных катэгорый); з другога – камунікатыўна накіраваны, а гэта азначае, што навучэнцы ўвесь час павінны быць уключаны ў вусную (аўдзіраванне, гаварэнне) і пісьмовую (чытанне, пісьмо) камунікацыю. Пры гэтым вялікае значэнне надаецца працы з маўленчымі ўзорамі (мадэль сцвярдзальных і адмоўных сказаў, апавядальных сказаў, пытальных сказаў з пытальным словам і без яго, са злучнікамі а) і пэўнымі інтанацыйнымі канструкцыямі (4 тыпы інтанацыйных канструкцый), засваенне якіх дае магчымасць уступаць у працэс маўленчых зносін ужо з першых заняткаў.

На электронным дадатку (праз QR-коды) змешчаны матэрыял для выпрацоўкі слыха-вы-

маўленчых навыкаў, што будзе спрыяць больш эфектыўнай працы не толькі на вучэбных занятках, але і самастойна.

Ганна Валочка

Нацыянальны інстытут адукацыі
(Беларусь)

Да 5-годдзя часопіса Беларуска- ская мова як замежная

У 2021 г. часопіс «Беларуская мова як замежная» адзначае юбілей 5-годдзя. Ідэя стварыць часопіс узнікла яшчэ ў 2015 годзе, падчас працы VI Міжнароднага кангрэса беларусістаў у траўні 2015 года ў Мінску. У праграме Кангрэса была адна з самых вялікіх секцыяў «Беларуская мова як замежная», пасяджэнне якой праходзіла ў кабінёце праф. Аляксандра Лукашанца (тагачаснага дырэктара Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа). У секцыі ўдзельнічалі прадстаўнікі розных навуковых асяродкаў Беларусі, Польшчы і Японіі. Першы нумар быў надрукаваны ў Майстэрні беларусістычнай глотыдактыкі Кафедры беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта пры падтрымцы даследчыкаў з розных замежных і беларускіх навуковых цэнтраў, у тым ліку з Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, Рэспубліканскага інстытута выпэйшай школы, Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта і Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Дата першага выпуску (2017 год) не была выпадкова, а вельмі сімвалічная – 500-годдзе беларускага кнігадрукавання, звязанае з кніжна-выдавецкай спадчынай беларускага асветніка Францыска Скарыны, які ў друкарні, заснаванай у Празе выдаў у 1517 годзе Псалтыр – першую друкаваную беларускую кнігу. Менавіта таму ў часопісе друкуюцца матэрыялы не толькі пра беларускую мову, але таксама пра беларускую літаратуру, культуру, а значыць – пра усё, што будзе цікава не толькі выкладчыкам беларускай мовы, але таксама і замежнікам, якія вывучаюць беларускую мову і хочуць яшчэ больш даведацца пра Беларусь. Тэксты паказваюць Беларусь (яе мову, культуру, літаратуру) вачыма

Цяньюзінскі ўніверсітэт замежных моў (Кітай)

e-mail: h.valochka@mail.ru

DOI: 10.32612/um.bmz.2021.5.pp.49-50

замежных гасцей і для замежных гасцей. Наш часопіс – гэта таксама навуковая прастора для даследчыкаў, якія хочуць абменьвацца думкамі і дзяліцца сваімі ідэямі ды досведам. Мэта часопіса – спрыяць пастаяннаму развіццю не толькі даследчыкаў, але таксама самой галіны навукі, якой з’яўляецца беларусістычная глотыдактыка. За 5 гадоў было надрукавана 41 артыкул, 7 паведамленняў пра новыя выданні па БМЗ і 4 рэцэнзіі. Далей прэзентуем спіс артыкулаў, надрукаваных у 5 нумарах часопіса.

НУМАР 1/2017

Радаслаў Калета, Часопіс «Беларуская мова як замежная» у даследаваннях беларусістычнай глотыдактыкі. *Arnold Mcmillin*, What the British Think about Belarusian Language and Literature. *Вольга Барысенка*, Вучэбна-метадычныя дапаможнікі па беларускай мове як замежнай. Дыхаранічны аспект. *Агата Ракава*, Электронны навучальны курс па беларускай мове як замежнай. *Аксана Сяманькевіч*, Выкладанне беларускай мовы як замежнай у Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце. *Лідзія Сямешка*, Міжнародная летняя школа беларусістыкі: з гісторыі правядзення. *Надзея Стравойтава*, Арганізацыя курсаў беларускай мовы як замежнай у Беларускім дзяржаўным эканамічным універсітэце. *Кацярына Канчэўская*, Горадзень, Gardinas, Гародня, Grodno, Гродна...

НУМАР 2/2018

Ларыса Гедзімін, Да 100-годдзя “Граматыкі беларускай мовы” Браніслава Тарашкевіча. *Лідзія Сямешка*, Міжнародная летняя школа беларусістыкі: мэты і матывы вывучэння беларускай мовы. *Ларыса Кныш*, Праца з лексікай: адбор, спосабы ўвядзення і семантызацыі (пры навучанні беларускай мове як замежнай). *Надзея Стравойтава*, Выкарыстанне інтэрнэт-рэсурсаў у выкладанні беларускай мовы як замеж-